

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)
της 14ης Ιουλίου 1995*

Στην υπόθεση T-275/94,

Groupement des cartes bancaires «CB», όμιλος γαλλικού δικαίου επιδιώκων οικονομικό σκοπό με έδρα το Παρίσι (Γαλλία), εκπροσωπούμενος από τους Alain Georges και Hugues Calvet, δικηγόρους Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Aloyse May, 31, Grand-Rue,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους Enrico Traversa, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, και Gérard de Bergues, δημόσιο υπάλληλο κράτους μέλους αποσπασμένο στην Επιτροπή, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση των εγγράφων της Επιτροπής της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994 με τα οποία το εν λόγω κοινοτικό όρ-

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

γανο, αφενός, απαιτεί, για την περίοδο από 30 Ιουνίου 1992 και μέχρις εξοφλήσεως, την καταβολή τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής επί του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με την απόφαση 92/212/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 25ης Μαρτίου 1992, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/30.717-A-Eurocheque: Συμφωνία του Ελσίνκι, ΕΕ L 95, σ. 50), πρόστιμο που, με την απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Φεβρουαρίου 1994 (συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-39/92 και T-40/92, CB και Europay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-49) καθορίστηκε σε 2 000 000 ECU και, αφετέρου, θεωρεί ότι η καταβολή των 2 000 000 ECU στην οποία προέβη ο προσφεύγων αφορά κατ' αρχάς τους τόκους και στη συνέχεια το κεφάλαιο του επιβληθέντος του προστίμου πλέον τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, R. Schintgen, R. García-Valdecasas, P. Lindh και J. Azizi, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 29ης Μαρτίου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

¹ Στις 25 Μαρτίου 1992 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 92/212/ΕΟΚ, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/30.717-A-

Eurocheque: Συμφωνία του Ελσίνκι, ΕΕ L 95, σ. 50, στο εξής: απόφαση ή απόφαση της 25ης Μαρτίου 1992), σύμφωνα με το άρθρο 1 της οποίας, η συμφωνία που συνάφθηκε, κατά τη συνέλευση Eurocheque η οποία πραγματοποιήθηκε στο Ελσίνκι στις 19 και 20 Μαΐου 1983, μεταξύ των γαλλικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και της συνέλευσης Eurocheque σχετικά με την αποδοχή εκ μέρους των εμπόρων στη Γαλλία ευρωεπιταγών που εκδίδονται έναντι λογαριασμών σε ξένους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και η οποία εφαρμόστηκε από την 1η Δεκεμβρίου 1983 μέχρι τις 27 Μαΐου 1991, συνιστά παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΟΚ (που έχει καταστεί συνθήκη ΕΚ, στο εξής: Συνθήκη).

- 2 Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ίδιας αποφάσεως, η αίτηση περί απαλλαγής βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης υπέρ της συμφωνίας για την οποία κάνει λόγο το άρθρο 1, για το διάστημα από 16 Ιουλίου 1990, ημερομηνία της κοινοποιήσεως, μέχρι 27 Μαΐου 1991, ημερομηνία εγκαταλείψεως της συμφωνίας, απορρίπτεται.

- 3 Με το άρθρο 3 της αποφάσεως επιβάλλεται στον Groupement de Cartes Bancaires «CB» (όμιλος τραπεζικών καρτών, στο εξής: Groupement) πρόστιμο 5 000 000 ECU λόγω της μνημονευομένης στο άρθρο 1 παραβάσεως και προβλέπεται ότι το ποσό αυτό πρέπει να καταβληθεί στην Επιτροπή εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της αποφάσεως. Στο ίδιο άρθρο διευκρινίζεται ότι για το ποσό αυτό καταβάλλονται αυτοδικαίως τόκοι από την ημερομηνία εκπνοής της προπαρατεθείσας προθεσμίας, με το επιτόκιο που εφαρμόζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Νομισματικής Συνεργασίας (στο εξής: ΕΤΝΣ) στις πράξεις του σε ECU, όπως ορίστηκε την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα κατά τη διάρκεια του οποίου εκδόθηκε και δημοσιεύθηκε η απόφαση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (αριθ. C 56 της 3ης Μαρτίου 1992, σ. 1), προσαυξημένο κατά τρειςήμισι ποσοστιαίες μονάδες, ήτοι 13,75 %.

- 4 Με έγγραφο της 25ης Μαρτίου 1992, η Επιτροπή κοινοποίησε την απόφαση στον Groupement, πράγμα που σημαίνει ότι ο προσφεύγων υποχρεούνταν να καταβάλει το ποσό του προστίμου το αργότερο στις 30 Ιουνίου 1992, ημερομηνία ύστερα από την οποία η Επιτροπή δικαιούταν να προβεί σε αναγκαστική

εκτέλεση βάσει του άρθρου 192, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Ωστόσο, με το προπαρατεθέν έγγραφο, η Επιτροπή γνωστοποίησε στον Groupement ότι, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική, σε περίπτωση που αυτός θα προσέφευγε στο Πρωτοδικείο, η Επιτροπή δεν θα προέβαινε στη λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσεως για όσο διάστημα η υπόθεση θα εκκρεμούσε ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, και τούτο υπό την διττή προϋπόθεση ότι για το χρέος θα παρήγε από τις 30 Ιουνίου 1992 τόκους υπολογιζομένους βάσει του εφαρμοζομένου από το ΕΤΝΣ επιτοκίου, προσαυξημένου κατά μιάμιση ποσοστιαία μονάδα, δηλαδή 11,75 %, και ότι θα είχε συσταθεί, το αργότερο μέχρι την ημερομηνία εκείνη, τραπεζική εγγύηση καλύπτουσα τόσο το κύριο χρέος όσο και τους τόκους και τις προσαυξήσεις.

- 5 Με δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 25 Μαΐου 1992, ο Groupement άσκησε προσφυγή ζητώντας την ακύρωση της αποφάσεως της 25ης Μαρτίου 1992, υποστηρίζοντας, κατ' ουσίαν, ότι η επικριθείσα συμφωνία δεν συνιστούσε σύμπραξη και ότι το ποσό του προστίμου, έστω και αν υποτεθεί ότι αποδεικνύεται η παράβαση, είναι όλως δυσανάλογο σε σχέση με τη σοβαρότητα της παραβάσεως.
- 6 Στις 24 Ιουνίου 1992 η τράπεζα του Groupement παρέσχε, κατόπιν εντολής του και για δικό του λογαριασμό, τραπεζική εγγύηση, σύμφωνη προς το συνημμένο στο έγγραφο της Επιτροπής της 25ης Μαρτίου 1992 πρότυπο, όσον αφορά τόσο το πρόστιμο των 5 000 000 ECU, που είχε επιβληθεί στον Groupement με την απόφαση της 25ης Μαρτίου 1992, όσο και τους τόκους, υπολογισθέντες βάσει του επιτοκίου της ΕΤΝΣ προσαυξημένου κατά μιάμιση ποσοστιαία μονάδα επί του ποσού αυτού από τις 30 Ιουνίου 1992 και μέχρις εξοφλήσεως.
- 7 Με την απόφασή του της 23ης Φεβρουαρίου 1994 (συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-39/92 και T-40/92, CB και Europay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-49), το Πρωτοδικείο έκρινε, όσον αφορά τον Groupement, ότι η Συμφωνία του Ελσίνκι δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως σύμπραξη σχετικά με την υποχρέωση ορισμού της ίδιας τιμής στις συμβάσεις με τρίτους, αλλά ότι αποτελούσε σύμπραξη ως προς την καθιέρωση της αρχής για την εισπραξη προμηθείας, πράγμα αντίθετο, υπ' αυτήν ακριβώς την άποψη, προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, στοιχείο α', της Συνθήκης και καθόρισε το επιβληθέν στον Groupement, με το άρθρο 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως, πρόστιμο στα 2 000 000 ECU. Η προσφυγή απορρίφθηκε ως προς τα λοιπά της αιτήματα και η Επιτροπή καταδικάστηκε στην καταβολή του ημίσεος των εξόδων του Groupement.

- 8 Με έγγραφο της 5ης Μαΐου 1994 προς την Επιτροπή, ο Groupement πληροφόρησε την Επιτροπή ότι, δοθέντος ότι η προθεσμία για την άσκηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 23ης Φεβρουαρίου 1994 είχε εκπνεύσει στις 4 Μαΐου 1994, είχε ρυθμίσει, με τραπεζική επιταγή της 5ης Μαΐου 1994, το ζήτημα της καταβολής του καθορισθέντος από το Πρωτοδικείο προστίμου των 2 000 000 ECU. Έτσι, εκτιμώντας ότι είχε εκτελέσει στο ακέραιο την απόφαση του Πρωτοδικείου, ο Groupement ισχυρίστηκε, απαντώντας σε τηλεφωνικό αίτημα των λογιστικών υπηρεσιών της Επιτροπής, ότι η υποχρέωση καταβολής τόκων, όπως απορρέει από την απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 1983 (υπόθεση 107/82, AEG κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3151, σκέψεις 139 και 143), δικαιολογείται από τη μέριμνα αποφυγής ασκήσεως προδήλως αβασίμων προσφυγών με μοναδικό σκοπό την καθυστέρηση καταβολής του προστίμου και δεν ισχύει επί βασίμων ή μερικώς βασίμων προσφυγών. Η διαπίστωση αυτή επιρρωννύεται από το γεγονός ότι το εφαρμοζόμενο από την Επιτροπή επιτόκιο είναι υψηλότερο του νομίμου επιτοκίου που ισχύει στη Γαλλία και στην αγορά συναλλαγών σε ECU, πράγμα που, κατ' αυτόν τον τρόπο, συνεπάγεται πρόσθετη κύρωση για τα ασκούντα προσφυγή πρόσωπα. Ο Groupement προσέθεσε ότι, εν πάση περιπτώσει, για το επιβληθέν με την απόφαση του Πρωτοδικείου πρόστιμο δεν οφείλονται τόκοι από την ημερομηνία που θα καταστεί απαιτητό το επιβληθέν με την απόφαση της Επιτροπής πρόστιμο, και τούτο για τον λόγο ότι το πρώτο πρόστιμο είναι νομικώς διάφορο του δευτέρου. Παρατήρησε ότι από το διατακτικό της αποφάσεως του Πρωτοδικείου εμφανίζεται ότι το δικαστήριο αυτό «καθόρισε» νέο πρόστιμο και όχι ότι «μείωσε» το επιβληθέν με την αρχική απόφαση της Επιτροπής. Πράγματι, καθορίζοντας το ύψος του προστίμου βάσει του αθεμίτου κέρδους που προέκυπτε από προμήθειες που είχαν αδικαιολογήτως εισπραχθεί από την εξαργύρωση αλλοδαπών ευρωεπιταγών, η Επιτροπή κόλασε αποκλειστικώς τη σύμπραξη επί του ποσού των προμηθειών αυτών και όχι την σύμπραξη επί της αρχής ότι πρέπει να εισπράττεται προμήθεια, απλή προϋπόθεση της πρώτης. Όμως, το Πρωτοδικείο, μη λαμβάνοντας υπόψη παρά μόνον τη σύμπραξη επί της αρχής της εισπράξεως προμηθείας, επέβαλε πρόστιμο για παράβαση που δεν είχε κολασθεί, αυτή καθ' εαυτή, από την Επιτροπή.
- 9 Στις 27 Μαΐου 1994, ο Groupement ζήτησε τη μερική ελευθέρωση της τραπεζικής εγγυήσεως.
- 10 Με έγγραφο της 7ης Ιουνίου 1994, η Επιτροπή απάντησε ότι θεωρούσε την καταβολή των 2 000 000 ECU ως μερική καταβολή του συνόλου του χρέους

κατά την 6η Μαΐου 1994, καλύπτουσα τους καταστάντες απαιτητούς κατά την ημερομηνία εκείνη τόκους, μέχρι του ποσού των 433 301,37 ECU, καθώς και ένα μέρος του κεφαλαίου του χρέους, ενώ για το υπόλοιπο θα συνεχίζουν να τρέχουν τόκοι από της 6ης Μαΐου 1994 και μέχρις εξοφλήσεως. Συναφώς, η Επιτροπή επισήμανε, κατ' αρχάς, ότι η πρακτική που ακολουθεί από το 1981 σχετικά με την αναστολή καταβολής προστίμων σε περίπτωση προσφυγών κατ' αποφάσεων επιβαλλουσών χρηματικές ποινές, πρακτική η οποία συνίσταται στην αξίωση καταβολής τόκων και την σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως για τη διασφάλιση της καταβολής του προστίμου, εντόκως, έχει επικυρωθεί από το Δικαστήριο (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση AEG κατά Επιτροπής· τις διατάξεις της 7ης Μαΐου 1982, 86/82 R, Hasselblad κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 1555· της 11ης Νοεμβρίου 1982, 263/82 R, Klöckner Werke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 3995 και της 7ης Μαρτίου 1986, 392/85 R, Finsider κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 959) και ότι, εν προκειμένω, ο Groupement είχε δεχθεί να καταβάλει τόκους παρέχοντας, στις 24 Ιουνίου 1992, τραπεζική εγγύηση. Στη συνέχεια, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η είσπραξη τόκων δεν αποτελούσε αναπόφευκτη συνέπεια συνδεομένη με την άσκηση του δικαιώματος ασκήσεως προσφυγής, και τούτο εφόσον ο Groupement ήταν ελεύθερος να καταβάλει το πρόστιμο ευθύς ως τούτο θα καθίστατο απαιτητό, απαλασσύμενος έτσι της καταβολής τόκων. Ως προς τον νομικώς διάφορο χαρακτήρα του καθορισθέντος από το Πρωτοδικείο προστίμου, σε σχέση με αυτό που καθόρισε η Επιτροπή, το εν λόγω κοινοτικό όργανο εξέφρασε τη γνώμη ότι ο Groupement εσφαλμένως αντιλαμβάνεται το περιεχόμενο της εξουσίας πλήρους δικαιοδοσίας που έχει απονεμηθεί στο Πρωτοδικείο με το άρθρο 17 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΟΚ (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25, στο εξής: κανονισμός 17), σύμφωνα με το οποίο το Πρωτοδικείο μπορεί μόνο να άρει, να μειώσει ή να αυξήσει το επιβληθέν πρόστιμο και όχι να καθορίσει νέο πρόστιμο, διάφορο του επιβληθέντος από την Επιτροπή.

11 Στις 16 Ιουνίου 1994, ο Groupement αμφισβήτησε τη θέση που υποστήριξε η Επιτροπή με το έγγραφό της της 7ης Ιουνίου 1994 όσον αφορά την επιβάρυνσή του με τόκους λόγω μη έγκαιρης καταβολής του προστίμου, από τις 30 Ιουνίου 1992, των 2 000 000 ECU καθώς και τον καταλογισμό της καταβολής των 2 000 000 ECU στους τόκους αυτούς ενώ επιφυλάχθηκε του δικαιώματός του να προσφύγει στο Πρωτοδικείο ζητώντας απ' αυτό να ερμηνεύσει την απόφασή του της 23ης Φεβρουαρίου 1994.

12 Με έγγραφο της 15ης Ιουλίου 1994, η Επιτροπή όχλησε τον Groupement απαιτώντας να εξοφλήσει το υπόλοιπο του χρέους του πριν από τις 31 Ιουλίου

1994, άλλως θα ζητούσε την κατάπτωση της τραπεζικής εγγυήσεως. Την ίδια ημέρα, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην εγγυήτρια τράπεζα ότι συμφωνούσε με τη μείωση του ύψους της εγγυήσεως κατά ποσό ανάλογο προς την πραγματοποιηθείσα μερική καταβολή.

- 13 Με έγγραφο της 20ής Ιουλίου 1994, ο Groupement, μολονότι επανέλαβε τη διαφωνία του ως προς την ανάλυση της Επιτροπής αναφορικά με το ζήτημα των τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής, πληροφόρησε το εν λόγω κοινοτικό όργανο ότι, λόγω της εκτελεστότητας της αποφάσεως της Επιτροπής που δεν του άφηνε καμία άλλη διέξοδο, είχε δώσει εντολή στην τράπεζα να καταβάλει στην Επιτροπή το ποσό των 443 902,61 ECU.
- 14 Υπ' αυτές ακριβώς τις περιστάσεις, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Αυγούστου 1994, ο Groupement άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 15 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.
- 16 Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικά τις απόψεις τους και απάντησαν σε ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 29ης Μαρτίου 1995.

Αιτήματα των διαδίκων

17 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- 1) να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994, απόφαση με την

οποία το εν λόγω κοινοτικό όργανο απαίτησε την καταβολή τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής επί του προστίμου των 2 000 000 ECU που είχε καθοριστεί από το Πρωτοδικείο με την απόφασή του της 23ης Φεβρουαρίου 1994 για το διάστημα από 30 Ιουνίου 1992 και μέχρις εξοφλήσεως του εν λόγω προστίμου, και κατά συνέπεια, να διαπιστώσει ότι το ποσό των 433 902,61 ECU που κατεβλήθη αχρεωστήτως από τον Groupement δεν οφειλόταν και πρέπει να του επιστραφεί, προσαυξημένο με τόκους υπολογισθησόμενους με το επιτόκιο του ΕΤΝΣ και για το διάστημα από 20 Ιουλίου 1994 μέχρις εξοφλήσεως·

- 2) επικουρικώς, για την περίπτωση που δεν θα γινόταν δεκτό το αίτημα του ανωτέρω σημείου 1, να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής κατά το μέτρο που αυτή βασίζεται σε εσφαλμένη μέθοδο καταλογισμού των καταβολών του Groupement και, κατά συνέπεια, να διαπιστώσει ότι το ποσό των 10 601,24 ECU που έχει εν προκειμένω καταβάλει δεν ήταν οφειλόμενο και πρέπει να του επιστραφεί, προσαυξημένο με τόκους υπολογισθησόμενους με το επιτόκιο του ΕΤΝΣ και για το διάστημα από 20 Ιουλίου 1994 μέχρις εξοφλήσεως·

- 3) να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολο των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε ο Groupement στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής ακυρώσεως.

18 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- 1) να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη και, επικουρικώς, ως αβάσιμη·

- 2) να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού*Επιχειρηματολογία των διαδίκων*

- 19 Η Επιτροπή, στηριζόμενη σε πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1988, 166/86 και 220/86, Irish Cement κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 6473, σκέψη 16), προβάλλει το απαραδέκτο της προσφυγής ακυρώσεως που στρέφεται κατά των εγγράφων της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994, και τούτο για τον λόγο ότι τα έγγραφα αυτά αποτελούν απλώς την επιβεβαίωση της από 25 Μαρτίου 1992 αποφάσεώς της και του εγγράφου κοινοποιήσεως της ίδιας ημερομηνίας. Το εν λόγω κοινοτικό όργανο επισημαίνει ότι, με την απόφασή του της 25ης Μαρτίου 1992, επέβαλε στον Groupement πρόστιμο 5 000 000 ECU καταβλητέο εντός προθεσμίας τριών μηνών, μετά την εκπνοή της οποίας έπρεπε να καταβληθούν αυτοδικαίως τόκοι με το επιτόκιο του ΕΤΝΣ προσαυξημένο κατά τρειςήμισι ποσοστιαίες μονάδες. Η Επιτροπή τονίζει επίσης ότι, με το έγγραφο κοινοποιήσεως της 25ης Μαρτίου 1992, πληροφόρησε τον Groupement ότι, σε περίπτωση που θα ασκούσε προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου, δεν θα προέβαινε σε κανένα μέτρο εισπράξεως για όσο διάστημα η υπόθεση εκκρεμούσε ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, υπό τη διττή προϋπόθεση ότι για το οφειλόμενο ποσό θα καταβάλλονταν τόκοι από τις 30 Ιουνίου 1992 και ότι θα έχει συσταθεί, το βραδύτερο μέχρι την ημερομηνία αυτή, τραπεζική εγγύηση, αποδεκτή από την Επιτροπή, καλύπτουσα τόσο το κεφάλαιο όσο και τους τόκους ή προσαυξήσεις.
- 20 Κατ' αυτόν τον τρόπο, παρέχοντας τη ζητηθείσα τραπεζική εγγύηση και μη αμφισβητώντας τους όρους που είχαν τεθεί για την παροχή της δυνατότητας συστάσεως της εγγυήσεως αυτής, κατά την προσφυγή που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως της 25ης Μαρτίου 1992, ο προσφεύγων δεσμεύτηκε από τους όρους αυτούς και δέχθηκε το ποσό που θα υποχρεούνταν τελικώς να καταβάλει να προσαυξηθεί με τόκους. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί πλέον να αμφισβητεί παραδεκτώς την καταβολή των τόκων αυτών.
- 21 Συναφώς, η Επιτροπή αντικρούει την άποψη του προσφεύγοντος ότι οι τόκοι που μνημονεύονται στην απόφαση της 25ης Μαρτίου 1992 και στο έγγραφο κοινοποιήσεως αφορούν μόνον το πρόστιμο των 5 000 000 ECU και όχι αυτό

των 2 000 000 ECU που καθορίστηκε μεταγενέστερα από το Πρωτοδικείο. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, στο μέτρο που η τραπεζική εγγύηση σκοπεύει να της διασφαλίσει την καταβολή στο ακέραιο του κεφαλαίου και των τόκων, η εν λόγω εγγύηση αφορά, ακόμα και σε περίπτωση που ο κοινοτικός δικαστής δεν επικυρώσει ολόκληρο το πρόστιμο, επίσης τους τόκους υπολογιζομένους επί του ποσού του προστίμου.

- 22 Η Επιτροπή διερωτάται επίσης επί του παραδεκτού του επικουρικού αιτήματος του προσφεύγοντος με το οποίο ζητείται η ακύρωση των εγγράφων της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994 κατά το μέτρο που με έγγραφα αυτά εφαρμόστηκε εσφαλμένη μέθοδος καταλογισμού της καταβολής που πραγματοποίησε ο Groupement στις 5 Μαΐου 1994. Ωστόσο, ο εκπρόσωπος της Επιτροπής παραδέχθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι ο καταλογισμός αυτός δεν απορρέει ούτε από την απόφαση της 25ης Μαρτίου 1992 ούτε από το έγγραφο κοινοποιήσεως της ίδιας ημερομηνίας. Επί του ζητήματος αυτού δήλωσε ότι επαφίεται στην κρίση του Πρωτοδικείου όσον αφορά την εκτίμηση του παραδεκτού του σχετικού αιτήματος του προσφεύγοντος.
- 23 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι τα έγγραφα της Επιτροπής της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994, αποτελούν, στο σύνολό τους, απόφαση προσβλητέα κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης. Υπενθυμίζει ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου απορρέει ότι αποτελούν πράξη ή απόφαση δυνάμενη να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης τα μέτρα που παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να επηρεάσουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος μεταβάλλοντας κατά τρόπο σαφή τη νομική του θέση (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψη 9).
- 24 Συναφώς, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι τα έγγραφα της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994, καθώς με αυτά του ζητείται να καταβάλει το ποσό των 433 301,37 ECU, θίγουν σοβαρώς τα οικονομικά του συμφέροντα και μεταβάλλουν σημαντικά τη νομική του κατάσταση σε σχέση με αυτή που δημιουργήθηκε με την απόφαση της 25ης Μαρτίου 1992 και το έγγραφο κοινοποιήσεως της ίδιας ημερομηνίας. Πράγματι, ο δεσμευτικός χαρακτήρας της υποχρεώσεως

καταβολής των 433 301,37 ECU, ως τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής του προστίμου των 2 000 000 ECU δεν προκύπτει ούτε από την απόφαση της 25ης Μαρτίου 1992 ούτε από το έγγραφο κοινοποιήσεως της αποφάσεως αυτής ούτε από την απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Φεβρουαρίου 1994. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ορίζοντας, με την απόφασή της της 25ης Μαρτίου 1992, ότι «επιβάλλεται στον όμιλο τραπεζικών κρατών CB πρόστιμο 5 000 000 ECU» και ότι «το πρόστιμο αποφέρει αυτοδικαίως τόκο από την ημερομηνία λήξεως της προαναφερομένης προθεσμίας (τρεις μήνες από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της αποφάσεως)», η Επιτροπή έκρινε ότι πρέπει να καταβληθούν τόκοι λόγω μη έγκαιρης καταβολής του επιβληθέντος με την απόφαση της 25ης Μαρτίου 1992 προστίμου των 5 000 000 ECU, χωρίς ωστόσο να κρίνει ομοίως και όσον αφορά το πρόστιμο που καθορίστηκε μεταγενεστέρως από το Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως, δυνάμει της εξουσίας του πλήρους δικαιοδοσίας.

- 25 Ο προσφεύγων προσθέτει ότι μόλις κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο η Επιτροπή προέβη στην είσπραξη του κυριαρχικώς καθορισθέντος από το Πρωτοδικείο προστίμου έγινε μνεία, για πρώτη φορά, κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής συζητήσεως, επιβεβαιωθείσας με τα έγγραφα της 7ης Ιουνίου και της 15ης Ιουλίου 1994, για το ενδεχόμενο αυτόματης προσαρμογής του προστίμου μέσω καταβολής τόκων που είχαν αρχίσει να τρέχουν πριν καν αποφανθεί το Πρωτοδικείο. Ο προσφεύγων παρατηρεί ότι η Επιτροπή, χαρακτηρίζοντας η ίδια το έγγραφο της 7ης Ιουνίου 1994 ως «λήψη θέσεως εκ μέρους της Επιτροπής», δέχεται σιωπηρώς ότι το εν λόγω έγγραφο αποτελεί πράξη δυνάμενη να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως.
- 26 Προκειμένου περί του επικουρικού αιτήματος, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, αμφισβητώντας το παραδεκτό, επιδιώκει να αφαιρέσει από τον έλεγχο του κοινοτικού δικαστή ένα ζήτημα ουσίας που έχει σχέση με τη συμφωνία της αποφάσεώς της προς το κοινοτικό δίκαιο.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 27 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει, πρώτον, ότι, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, είναι απαράδεκτες οι προσφυγές που στρέφονται κατ' αποφάσεων καθαρώς επιβεβαιωτικών προγενεστέρων αποφάσεων που δεν προσβλήθηκαν εμπροθέσμως (αποφάσεις του Δικαστη-

ρίου Irish Cement κατά Επιτροπής, που έχει ήδη προπαρατεθεί, σκέψη 16, της 25ης Μαΐου 1993, C-199/91, Foyer culturel du Sart-Tilman κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. 2667, σκέψεις 23 και 24, και η απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 1995, T-514/93, Cobrecaf κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-621, σκέψη 44).

- 28 Κατά συνέπεια, πρέπει να ελεγχθεί εν προκειμένω αν, ζητώντας τόκους λόγω μη έγκαιρης καταβολής από τις 30 Ιουνίου 1992 επί του ποσού του προστίμου που καθορίστηκε από το Πρωτοδικείο στις 23 Φεβρουαρίου 1994, η Επιτροπή εισήγαγε νέο στοιχείο δυνάμενο να παραγάγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θιξουν τα έννομα συμφέροντα του προσφεύγοντος μεταβάλλοντας σημαντικώς την νομική του κατάσταση (προπαρατεθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου Cobrecaf κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45) ή αν το εν λόγω κοινοτικό όργανο αρκέστηκε να επιβεβαιώσει την κατάσταση που είχε δημιουργηθεί από την απόφαση της 25ης Μαρτίου 1992, από το έγγραφο κοινοποιήσεως της ίδιας ημερομηνίας και από την παροχή από τον προσφεύγοντα τραπεζικής εγγυήσεως.
- 29 Συναφώς, επιβάλλεται, κατ' αρχάς, να υπομνησθεί ότι, απαντώντας, με το έγγραφο της της 7ης Ιουνίου 1994, στο επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι η απορρέουσα από την απόφαση AEG κατά Επιτροπής υποχρέωση καταβολής τόκων επί των προστίμων περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις όπου ο κοινοτικός δικαστής απορρίπτει την προσφυγή ως προδήλως αβάσιμη και επικυρώνει το επιβληθέν από την Επιτροπή πρόστιμο, η Επιτροπή ισχυρίστηκε ότι μια μερικώς βάσιμη προσφυγή δεν μπορεί να αποτελέσει εξαιρετική περίπτωση ικανή «να απαλλάξει μια επιχείρηση από την υποχρέωση τηρήσεως των όρων που έχουν επιβληθεί για την αναστολή της καταβολής του προστίμου». Εξάλλου, το εν λόγω κοινοτικό όργανο υποστήριξε ότι οι όροι αυτοί έχουν επικυρωθεί από το Δικαστήριο με τις διατάξεις του της 6ης Μαΐου 1982, 107/82 R, AEG κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 1549, τις προπαρατεθείσες αποφάσεις Hasselblad κατά Επιτροπής, Klöckner κατά Επιτροπής και Finsider κατά Επιτροπής, και ότι ο προσφεύγων τους είχε αποδεχθεί παρέχοντας τραπεζική εγγύηση.
- 30 Στη συνέχεια, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατόπιν της εκδηλωθείσας από το προσφεύγοντα διαφωνίας, η Επιτροπή απάντησε, με το έγγραφο της 15ης Ιου-

λιού 1994, ότι «τίποτα δεν επιτρέπει να ερμηνευθεί η απόφαση AEG υπό την έννοια ότι το Δικαστήριο θέλησε να περιορίσει την εισπραξη τόκων μόνο στις προδήλως αβάσιμες προσφυγές» και ότι εκφράζει και αυτή την έκπληξη της σχετικά με το γεγονός ότι, έστω και αν υποτεθεί ότι μια τέτοια ερμηνεία είναι βάσιμη, το Δικαστήριο, επιβεβαιώνοντας την υιοθετηθείσα απ' αυτήν πρακτική, εσίγησε όσον αφορά τους δραστικούς περιορισμούς που όφειλε να της έχει επιβάλει.

- 31 Έτσι, προκύπτει ότι η συνδυασμένη ακριβώς ανάγνωση των εγγράφων της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994, στα οποία επαναλαμβάνονταν η υποστηριζόμενη από την Επιτροπή ερμηνεία της προπαρατεθείσας αποφάσεως AEG κατά Επιτροπής, είναι αυτή που επέτρεψε στον προσφεύγοντα να αντιληφθεί ότι το εν λόγω κοινοτικό όργανο θεωρεί ότι η υποχρέωση πληρωμής τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής από την ημερομηνία που το επιβληθέν από αυτήν πρόστιμο θα καταστεί απαιτητό, καλύπτει και την περίπτωση που ο κοινοτικός δικαστής θα μείωνε μεταγενεστέρως το πρόστιμο κάνοντας εν μέρει δεκτή τη στρεφόμενη κατά μιας τέτοιας αποφάσεως προσφυγή ακυρώσεως.
- 32 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι τα προσβαλλόμενα έγγραφα δεν περιορίζονται στο να επιβεβαιώνουν τους όρους από τους οποίους, με το έγγραφο κοινοποιήσεως της αποφάσεως της 25ης Μαρτίου 1992, η Επιτροπή εξήρησε την αναστολή καταβολής του προστίμου κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, αλλά περιλαμβάνουν και ένα νέο στοιχείο, δηλαδή ότι από αυτά αποκαλύπτεται μια θέση της Επιτροπής που ούτε η απόφαση της 25ης Μαρτίου 1992 ούτε το έγγραφο κοινοποιήσεως της ίδιας ημέρας είχαν αφήσει να φανεί κατά τρόπο σαφή και ρητό.
- 33 Επομένως το κύριο αίτημα για την ακύρωση των εγγράφων της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994 είναι παραδεκτό.
- 34 Συνεπώς, και το επικουρικό αίτημα, σχετικά με τον καταλογισμό της πραγματοποιηθείσας από τον προσφεύγοντα στις 5 Μαΐου 1994 πληρωμής, με το οποίο συνδέεται εμμέσως το κύριο αίτημα, πρέπει να θεωρηθεί επίσης παραδεκτό. Εν πάση περιπτώσει, ο Groupement δεν έλαβε γνώση του καταλογισμού στον οποίο είχε προβεί η Επιτροπή παρά μόνο μετά την ανάγνωση του εγγράφου της 7ης Ιουνίου 1994.

35 Εξ όλων των ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

Όσον αφορά το κύριο αίτημα ακυρώσεως των εγγράφων της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994

36 Προς στήριξη της προσφυγής του, ο προσφεύγων επικαλείται τρεις κατ' ουσίαν λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος αντλείται από την έλλειψη νομικής βάσεως σχετικά με την επιβολή τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής επί του ποσού του καθορισθέντος από τον κοινοτικό δικαστή προστίμου, ο δεύτερος από την έλλειψη αρμοδιότητας των συντακτών και υπογραψάντων τα προσβαλλόμενα έγγραφα και ο τρίτος από το γεγονός ότι η επιβολή τέτοιου είδους τόκων επί του ποσού του καθορισθέντος από τον κοινοτικό δικαστή προστίμου συνιστά εμπόδιο στο δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής.

Πρώτος λόγος ακυρώσεως: έλλειψη νομικής βάσεως

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

37 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η υποχρέωση πληρωμής τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής επί ενός προστίμου δεν απορρέει από καμία διάταξη του κοινοτικού δικαίου ενώ κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (προπαρατεθείσα απόφαση AEG κατά Επιτροπής), δικαιολογείται μόνον ενόψει της ανάγκης αποφυγής ασκήσεως προδήλως αβασίμων προσφυγών με μοναδικό σκοπό την καθυστέρηση πληρωμής του προστίμου. Κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει εν προκειμένω, εφόσον, καθορίζοντας το επιβληθέν στον Groupement πρόστιμο στο 40 % αυτού που είχε επιβληθεί από την Επιτροπή και επιβαρύνοντας την Επι-

τροπή με το ήμισυ των εξόδων του Groupement, το Πρωτοδικείο έκανε δεκτή, σε σημαντικότερο βαθμό, την προσφυγή του Groupement.

- 38 Προκειμένου περί των προπαρατεθεισών διατάξεων Hasselblad κατά Επιτροπής, Klöckner Werke κατά Επιτροπής και Finsider κατά Επιτροπής που επικαλείται η Επιτροπή προς στήριξη του αιτήματός της περί καταβολής τόκων, ο προσφεύγων παρατηρεί, κατ' αρχάς, ότι οι διατάξεις αυτές έχουν σχέση μόνο με την ευχέρεια που έχει παρασχεθεί στην Επιτροπή να απαιτεί τραπεζική εγγύηση σε περίπτωση αναστολής πληρωμής ενός προστίμου και όχι την πληρωμή τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής επί του καθορισθέντος από τον κοινοτικό δικαστή προστίμου. Προκειμένου περί της διατάξεως της 5ης Ιουλίου 1983, υπόθεση 78/83 R, Usinor κατά Επιτροπής (Συλλογή 1983, σ. 2183), ο προσφεύγων ισχυρίζεται, στη συνέχεια, ότι, εξαρτώντας την αναστολή πληρωμής ενός τμήματος του προστίμου «από τον όρο ότι η αιτούσα θα συστήσει προηγουμένως τραπεζική εγγύηση για την καταβολή του προστίμου που επιβάλλεται με την απόφαση αυτή, και ενδεχομένων τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής», το Δικαστήριο είχε αποκλειστικώς υπόψη τους τόκους που οφείλονταν για το επιβληθέν από την απόφαση της Επιτροπής πρόστιμο και όχι αυτό που είχε καθοριστεί από τον κοινοτικό δικαστή στο πλαίσιο της εξουσίας του πλήρους δικαιοδοσίας.
- 39 Συναφώς, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση, το καθορισθέν με την απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Φεβρουαρίου 1994 πρόστιμο διαφέρει νομικώς από αυτό που επιβλήθηκε με την απόφαση της Επιτροπής της 25ης Μαρτίου 1992. Κατ' αρχάς, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι στη σκέψη 147 της αποφάσεως της 23ης Φεβρουαρίου 1994 χρησιμοποιείται, σε σχέση με το πρόστιμο, η λέξη «ορίζει» και όχι η λέξη «μειώνει». Στη συνέχεια, ο προσφεύγων αναφέρεται στη σκέψη 147 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, όπου διαπιστώνεται ότι «το πρόστιμο των 5 000 000 ECU (...) δεν είναι το προσήκον λαμβανομένων υπόψη της φύσεως και της βαρύτητας της παραβάσεως», και επισημαίνει, επιπλέον, ότι το Πρωτοδικείο δεν υιοθέτησε τις ληφθείσες υπόψη από την Επιτροπή επιβαρυντικές περιστάσεις. Τέλος, ο προσφεύγων παρατηρεί ότι η ίδια η Επιτροπή παραδέχεται ότι, αναφορικά με την προσαύξηση του προστίμου που το Πρωτοδικείο μπορεί ενδεχομένως να επιβάλει, οφείλονται τόκοι μόνον ύστερα από την ημερομηνία εκδόσεως της σχετικής αποφάσεώς του.
- 40 Ο προσφεύγων φρονεί ότι η Επιτροπή, υποστηρίζοντας ότι το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να καταργήσει ένα επιβληθέν από την Επιτροπή πρόστιμο προκει-

μένου «να το αντικαταστήσει με το δικό του», παραγνωρίζει την εξουσία πλήρους δικαιοδοσίας που αναγνωρίζεται στον κοινοτικό δικαστή καθώς και το περιεχόμενο των άρθρων 172 της Συνθήκης και 17 του κανονισμού 17. Συναφώς, παραπέμπει στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Warner στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 32/78, 36/78 και 82/78, BMW Belgium κατά Επιτροπής (απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1979, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 177, 212), σύμφωνα με τις οποίες «οι απονεμόμενες στο Δικαστήριο με το άρθρο 17 του κανονισμού 17 εξουσίες είναι από τις ευρύτερες και επαρκούν, [κατά τη γνώμη μου,] για το επιτρέπουν να πράττει, εν πάση περιπτώσει, αυτό το οποίο θεωρεί ορθή απονομή της δικαιοσύνης».

- 41 Η Επιτροπή υπενθυμίζει κατ' αρχάς ότι οι αποφάσεις που λαμβάνει ισχύουν από της κοινοποίησώς τους και ότι, δυνάμει του άρθρου 185 της Συνθήκης, οι προσφυγές στο Δικαστήριο δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα. Συνεπώς, η Επιτροπή μπορεί να επιδιώξει, μετά την κοινοποίηση μιας επιβαλούσας πρόστιμα αποφάσεως, την είσπραξη των προστίμων αυτών ενώ στους διαδίκους εναπόκειται, ενδεχομένως, να ζητήσουν την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 42 Στην συνέχεια, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, όσον αφορά τις προσφυγές κατ' αποφάσεων με τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα, μετέβαλε, το 1981, την αρχική της στάση, η οποία συνίστατο στην αναβολή πληρωμής του προστίμου μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου, επιβάλλοντας δύο όρους για τη χορήγηση τέτοιας αναστολής, συγκεκριμένα, την πληρωμή τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής και τη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως καλύπτουσας το ποσό του προστίμου προσαυξημένο με τόκους (βλ. *Δωδέκατη Έκθεση επί του ανταγωνισμού*, σημείο 60). Το εν λόγω κοινοτικό όργανο προσθέτει ότι, με τις προπαρατεθείσες διατάξεις του AEG κατά Επιτροπής, Hasselblad κατά Επιτροπής, Klöckner Werke κατά Επιτροπής και Finsider κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο έκρινε ότι η νέα αυτή γενική τακτική ήταν, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, δικαιολογημένη.
- 43 Συναφώς, η Επιτροπή διαφωνεί με την ερμηνεία που ο προσφεύγων αντλεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου, υπογραμμίζοντας ότι οι προπαρατεθείσες διατάξεις αφορούν τόσο την υποχρέωση πληρωμής τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής όσο και την υποχρέωση συστάσεως τραπεζικής εγγυήσεως προς διασφά-

λιση της πληρωμής του προστίμου και των τόκων του. Εξάλλου, η προπαρατεθείσα απόφαση AEG κατά Επιτροπής δεν μπορεί να νοηθεί ως περιορίζουσα την είσπραξη τέτοιων τόκων μόνο στην περίπτωση όπου η προσφυγή κηρύσσεται προδήλως αβάσιμη. Πράγματι, στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Reischl, τις οποίες το Δικαστήριο υιοθέτησε με την απόφασή του, δεν γίνεται καμία νύξη σχετικά με τέτοιο περιορισμό.

44 Προκειμένου περί της προβαλλομένης διαφοράς μεταξύ του επιβαλλομένου από την Επιτροπή προστίμου και αυτού που ορίζεται από τον κοινοτικό δικαστή στο πλαίσιο της ασκήσεως της εξουσίας του πλήρους δικαιοδοσίας, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η εξουσία πλήρους δικαιοδοσίας του άρθρου 172 και μεν παρέχει στον κοινοτικό δικαστή, σύμφωνα με το γράμμα του άρθρου 17 του κανονισμού 17, τη δυνατότητα «να άρει, να μειώσει ή να αυξήσει το πρόστιμο ή χρηματική ποινή που επιβλήθηκε», πλην όμως δεν του επιτρέπει να αντικαταστήσει το επιβληθέν από την Επιτροπή πρόστιμο με δικό του, νομικώς διάφορο του πρώτου, πρόστιμο. Αντίθετα προς τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος ότι η αύξηση του προστίμου αποδεικνύει τον διαφορετικό χαρακτήρα του επιβαλλομένου από την Επιτροπή προστίμου σε σχέση με αυτό που επιβάλλεται από τον κοινοτικό δικαστή, η προσαύξηση του προστίμου συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι η αποφασισθείσα από τον κοινοτικό δικαστή αύξηση αφορά το επιβληθέν από την Επιτροπή πρόστιμο.

45 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, παρά τη χρησιμοποίηση από το Δικαστήριο της λέξεως «να ορίσει» αναφορικά με το πρόστιμο, το διατακτικό και η σκέψη 147 της αποφάσεως της 23ης Φεβρουαρίου 1994 πρέπει να νοηθούν υπό το φως της σκέψεως 142 της αποφάσεως, όπου το Πρωτοδικείο έκρινε ότι «υπό τις συνθήκες αυτές, εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να εξετάσει, αποφαινόμενο κατά πλήρη δικαιοδοσία, κατά πόσο συντρέχει λόγος μειώσεως του προστίμου που επιβλήθηκε στον Groupement».

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

46 Πρέπει, κατ' αρχάς, να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, η Επιτροπή διαθέτει την εξουσία να επιβάλλει πρόστιμα στις επιχειρήσεις οι οποίες, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας, παραβαίνουν τις δια-

τάξεις του άρθρου 85, παράγραφος 1, ή του άρθρου 86 της Συνθήκης ή υποχρέωση επιβαλλόμενη στο πλαίσιο αποφάσεως περί εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης.

- 47 Στην εξουσία που έχει, εν προκειμένω, η Επιτροπή περιλαμβάνεται η δυνατότητα να ορίζει την ημερομηνία κατά την οποία καθίσταται απαιτητό το πρόστιμο καθώς και την ημερομηνία ύστερα από την οποία αρχίζουν να τρέχουν τόκοι λόγω μη έγκαιρης καταβολής, να καθορίζει το επιτόκιο και να προσδιορίζει σχετικές με την εκτέλεση της αποφάσεως λεπτομέρειες, απαιτώντας, ενδεχομένως, τη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως καλύπτουσας το κεφάλαιο και τους τόκους του επιβληθέντος προστίμου.
- 48 Πράγματι, ελλείπει τέτοιας εξουσίας, το πλεονέκτημα που θα ήταν δυνατόν να αντλούν οι επιχειρήσεις από την εκπρόθεσμη πληρωμή προστίμων θα είχε ως αποτέλεσμα την αποδυνάμωση των κυρώσεων που επιβάλλονται από την Επιτροπή στο πλαίσιο του καθήκοντός της που υπέχει από το άρθρο 89 της Συνθήκης να μεριμνά για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η υποχρέωση πληρωμής τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής δικαιολογείται από τον σκοπό να αποφεύγεται η καταστρατήγηση της αποτελεσματικότητας στην πράξη της Συνθήκης από πρακτικές ακολουθούμενες μονομερώς από επιχειρήσεις που καθυστερούν να πληρώνουν τα επιβαλλόμενα σ' αυτές πρόστιμα.
- 49 Επιπροσθέτως, αν η Επιτροπή δεν διέθετε την εξουσία να συνοδεύει τα πρόστιμα με τόκους οφειλομένους στη μη έγκαιρη καταβολή οι καθυστερούσες να πληρώσουν τα πρόστιμά τους επιχειρήσεις θα βρίσκονταν σε πλεονεκτική θέση σε σχέση με αυτές που τα καταβάλλουν εντός της τασσομένης προθεσμίας.
- 50 Περαιτέρω, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 192 της Συνθήκης, οι αποφάσεις της Επιτροπής που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση εις βάρος προσώπων, εκτός των κρατών, αποτελούν τίτλους εκτελεστούς.
- 51 Πρέπει επιπλέον να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 185 της Συνθήκης, οι προσφυγές στα κοινοτικά ένδικα όργανα δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα.

- 52 Επομένως οι αποφάσεις της Επιτροπής είναι εκτελεστές από της κοινοποίησής τους και τα πρόστιμα που επιβάλλουν καθίστανται απαιτητά από της εκπνοής της ταχθείσας από την Επιτροπή με την απόφασή της, προθεσμίας. Κατά συνέπεια, ορθώς η Επιτροπή επέβαλε τόκους για την περίπτωση που το πρόστιμο δεν θα πληρωνόταν εντός της προθεσμίας που τάχθηκε προς τούτο με την απόφαση της 25ης Μαρτίου 1992, απόφαση η οποία ελήφθη σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17.
- 53 Ορθώς επίσης, στις περιπτώσεις όπου επιχειρήσεις ασκούν προσφυγή κατ' αποφάσεων με τις οποίες τους επιβάλλονται πρόστιμα, η Επιτροπή απαιτεί, σύμφωνα με την τακτική που ακολουθεί γενικώς από το 1981, την σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως για τη διασφάλιση της μελλοντικής πληρωμής του προστίμου, προσαυξημένου, ενδεχομένως, με τόκους λόγω μη έγκαιρης καταβολής (βλ. τις προπαρατεθείσες διατάξεις του Δικαστηρίου AEG κατά Επιτροπής, Hasselblad κατά Επιτροπής, Klöckner Werke κατά Επιτροπής και Finsider κατά Επιτροπής).
- 54 Επομένως μια επιχείρηση που ασκεί προσφυγή κατ' αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία έχει επιβληθεί πρόστιμο έχει τις εξής επιλογές: είτε να πληρώσει το πρόστιμο κατά τον χρόνο που τούτο θα καταστεί απαιτητό, επιβαρυνόμενη, εφόσον πρέπει, με την πληρωμή τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής στο ορισθέν από την Επιτροπή με την απόφασή της επιτόκιο (εν προκειμένω, το επιτόκιο ETNS, προσαυξημένο κατά τρεισήμισι ποσοστιαίες μονάδες)· είτε να ζητήσει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 185, δεύτερη φράση, της Συνθήκης και του άρθρου 104 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, την αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως· είτε, τέλος, εφόσον η Επιτροπή της έχει παράσχει τη σχετική δυνατότητα, να συστήσει τραπεζική εγγύηση προς διασφάλιση της πληρωμής του προστίμου και των αναλογούντων τόκων σύμφωνα με τους όρους που θα έχει καθορίσει η Επιτροπή (εν προκειμένω το επιτόκιο που εφαρμόστηκε όσον αφορά τους τόκους λόγω μη έγκαιρης καταβολής ήταν το επιτόκιο ETNS προσαυξημένο κατά μιάμιση ποσοστιαία μονάδα).
- 55 Όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση, δεν αμφισβητείται ότι ο προσφεύγων, ύστερα από την άσκηση της προσφυγής T-39/92 κατά της αποφάσεως της Επιτροπής της 25ης Μαρτίου 1992, επέλεξε την σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως αποσκοπούσας στη διασφάλιση της πληρωμής του προστίμου και των τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής.

- 56 Όμως, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η σύσταση αυτής της τραπεζικής εγγυήσεως παρήγαγε αποτελέσματα μόνον αναφορικά με το πρόστιμο που του είχε επιβάλει η Επιτροπή με την απόφασή της της 25ης Μαρτίου 1992 και όχι αναφορικά με το πρόστιμο που καθόρισε το Πρωτοδικείο με την απόφασή του της 23ης Φεβρουαρίου 1994.
- 57 Επιβάλλεται συνεπώς να εξετασθεί αν, όπως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, το επιβληθέν από την Επιτροπή πρόστιμο είναι διάφορο από αυτό που καθορίστηκε από τον κοινοτικό δικαστή στο πλαίσιο της ασκήσεως της εξουσίας του πλήρους δικαιοδοσίας και αν η διαφορά αυτή μπορεί να περιορίσει την έκταση των αποτελεσμάτων της συσταθείσας από τον προσφεύγοντα τραπεζικής εγγυήσεως.
- 58 Πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως προκύπτει ήδη από το γράμμα του άρθρου 17 του κανονισμού 17, η εξουσία πλήρους δικαιοδοσίας που έχει απονεμηθεί στον κοινοτικό δικαστή όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, εξουσία που του επιτρέπει να αίρει, να μειώνει ή να αυξάνει το επιβαλλόμενο από την Επιτροπή πρόστιμο, αφορά και περιορίζεται στο αρχικώς επιβληθέν από την Επιτροπή πρόστιμο.
- 59 Περαιτέρω, πρέπει να τονισθεί ότι, στο πλαίσιο του δικαίου περί ανταγωνισμού, ο κοινοτικός δικαστής δεν έχει την εξουσία επιβολής προστίμου· η εξουσία του πλήρους δικαιοδοσίας περιορίζεται αποκλειστικώς στο να αποφάινεται επί των προστίμων που καθορίζονται με την απόφαση της Επιτροπής. Τέλος, το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι, σε περίπτωση προσαυξησεως του προστίμου, για το προσαυξηθέν τμήμα του καταβάλλονται τόκοι μόνον ύστερα από την έκδοση της σχετικής δικαστικής αποφάσεως, δεν θεμελιώνει την άποψή του. Πράγματι, δοθέντος ότι το προσαυξηθέν τμήμα του προστίμου μπορεί να απαιτηθεί μόνον ύστερα από την έκδοση της σχετικής δικαστικής αποφάσεως, οι τόκοι δεν μπορούν, δυνάμει της αρχής ότι το παρεπόμενο ακολουθεί την τύχη του κυρίου, να τρέχουν παρά μόνον ύστερα από την ημερομηνία αυτή.

- 60 Εξ αυτού το Πρωτοδικείο συνάγει ότι ο κοινοτικός δικαστής δεν είναι αρμόδιος, στο πλαίσιο των εξουσιών που του απονέμουν το άρθρο 172 της Συνθήκης και το άρθρο 17 του κανονισμού 17, να αντικαθιστά το επιβληθέν από την Επιτροπή πρόστιμο με νέο, νομικώς διάφορο αυτού, πρόστιμο.
- 61 Ούτε η χρήση της λέξεως «ορίζει» στη σκέψη 147 και της λέξεως «καθορίζει» στο διατακτικό της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, ούτε το γεγονός ότι ο κοινοτικός δικαστής μπορεί να λαμβάνει υπόψη, όταν αποφασίζει την επιβολή προστίμου χαμηλότερου αυτού της Επιτροπής, στοιχεία μεταγενέστερα της αποφάσεως της Επιτροπής μπορούν να κλονίσουν το συμπέρασμα αυτό.
- 62 Πράγματι, προκειμένου περί της χρήσεως της λέξεως «ορίζει», πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 26ης Απριλίου 1988, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 97/86, 99/86, 193/86 και 215/86, Αστερίς κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 2181, σκέψη 27), το διατακτικό μιας αποφάσεως του Δικαστηρίου πρέπει να νοείται υπό το φως του σκοπικού βάσει του οποίου κατέληξε στο διατακτικό αυτό και το οποίο αποτελεί το αναγκαίο του στήριγμα κατά το μέτρο όπου είναι απαραίτητο για τον προοδιορισμό της ακριβούς εννοίας αυτού που κρήθηκε με το διατακτικό.
- 63 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι στη σκέψη 142 της αποφάσεώς του της 23ης Φεβρουαρίου 1994 το Πρωτοδικείο έκρινε σαφώς ότι, εφόσον, αντίθετα από την Επιτροπή, δεν θεώρησε ως αποδεδειγμένη παρά μία μόνο απαγορευόμενη σύμπραξη του Groupement, σ' αυτό εναπέκειτο να εξετάσει, κατά την άσκηση της εξουσίας του πλήρους δικαιοδοσίας, εάν επιβαλλόταν η μείωση του επιβληθέντος στον Groupement προστίμου. Εξάλλου, κρίνοντας ως ολιγότερο σοβαρή την ληφθείσα υπόψη σε βάρος του Groupement παράβαση, και τούτο προκειμένου να μειωθεί το ύψος του προστίμου, το Πρωτοδικείο άφησε σαφώς να εννοηθεί στη σχετική με τα πρόστιμα αιτιολογία ότι η απόφασή τους αφορούσε τη μείωση του αρχικώς επιβληθέντος από την Επιτροπή προστίμου και όχι την

αντικατάσταση αυτού από νέο διαφορετικό πρόστιμο. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατόν να προσδοθεί στη λέξη «ορίσει» η έννοια που της αποδίδει ο προσφεύγων.

- 64 Προκειμένου περί της δυνατότητας που έχει ο κοινοτικός δικαστής να λαμβάνει υπόψη στοιχεία μεταγενέστερα της αποφάσεως της Επιτροπής, ιδίως τη στάση που τήρησε η κολασθείσα με πρόστιμο επιχείρηση ύστερα από την απόφαση αυτή, και τούτο προκειμένου να αποφασίσει την επιβολή προστίμου χαμηλοτέρου αυτού της Επιτροπής, πρέπει να επισημανθεί ότι το γεγονός αυτό δεν μπορεί να προσδώσει στο ορισθέν από το Πρωτοδικείο πρόστιμο χαρακτήρα νομικώς διάφορο του επιβληθέντος από την Επιτροπή προστίμου. Συναφώς, αρκεί να σημειωθεί ότι, με την απόφασή του της 6ης Μαρτίου 1974, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 6/73 και 7/73, *Commercial Solvents κατά Επιτροπής* (Συλλογή τόμος 1974, σ. 113), που ο προσφεύγων επικαλέστηκε προς στήριξη της απόψεώς του, το Δικαστήριο «μείωσε» ακριβώς το επιβληθέν από την Επιτροπή πρόστιμο λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη την στάση που είχε τηρήσει η κολασθείσα επιχείρηση ύστερα από την απόφαση της Επιτροπής.
- 65 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το καθορισθέν εν προκειμένω από το Πρωτοδικείο πρόστιμο δεν αποτελεί νέο πρόστιμο, νομικώς διάφορο του επιβληθέντος από την Επιτροπή με την απόφασή της της 25ης Μαρτίου 1992, και ότι δεν μπορεί να περιορίσει την έκταση των αποτελεσμάτων της συσταθείσας από τον προσφεύγοντα τραπεζικής εγγυήσεως. Συνεπώς, ορθώς η Επιτροπή απαιτεί την πληρωμή τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής τρεχόντων από της διαλαμβανομένης στην απόφασή της ημερομηνίας και υπολογισθέντων επί του καθορισθέντος από το Πρωτοδικείο με την απόφασή του της 23ης Φεβρουαρίου 1994 προστίμου.
- 66 Κατά συνέπεια, ο αντλούμενος από την έλλειψη νομικής βάσεως λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Δεύτερος λόγος ακυρώσεως: έλλειψη αρμοδιότητας των υπογραψάντων τα έγγραφα της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

67 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσβαλλομένη απόφαση, όπως αυτή προκύπτει από τα έγγραφα της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994, δεν μπορεί να εξομοιωθεί προς απλό διοικητικό ή διαχειριστικό μέτρο δυνάμενο να ληφθεί βάσει εξουσιοδοτήσεως αλλά αποτελεί απόφαση αρχής (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Σεπτεμβρίου 1986, 5/85, Akzo κατά Επιτροπής (Συλλογή 1986, σ. 2585, σκέψεις 29 και 34 έως 39), και τούτο εφόσον εξ αυτής προκύπτει πραγματική εκ μέρους της Επιτροπής λήψη θέσεως που δεν στηρίζεται σε καμιά νομική βάση και συνιστά, επιπλέον, εμπόδιο στο δικαίωμα των ιδιωτών να ασκούν προσφυγές. Κατά συνέπεια, φρονεί ότι η επίδικη απόφαση ελήφθη παρανόμως ως προερχόμενη από μέλος της Νομικής Υπηρεσίας και από τον υπόλογο της Επιτροπής, πρόσωπα μη εξουσιοδοτημένα να δεσμεύουν την Επιτροπή με αποφάσεις.

68 Η Επιτροπή απαντά ότι τα προσβαλλόμενα έγγραφα περιορίζονται στο να υπενθυμίσουν στον προσφεύγοντα την υποχρέωσή του να πληρώσει τόκους λόγω μη έγκαιρης καταβολής, υποχρέωση που αυτός ανέλαβε με τη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως κατόπιν του εγγράφου κοινοποιήσεως της αποφάσεως της 25ης Μαρτίου 1992 και δεν αποτελούν απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 189 της Συνθήκης. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή διευκρίνισε, απαντώντας σε ερώτηση του Πρωτοδικείου, ότι, έστω και αν υποτεθεί ότι τα προσβαλλόμενα έγγραφα είναι δυνατόν να θεωρηθούν ότι συνιστούν απόφαση δυνάμενη να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής, μια τέτοια απόφαση αποτελεί, εν πάση περιπτώσει, απλό διαχειριστικό ή διοικητικό μέτρο δυνάμενο να ληφθεί βάσει εξουσιοδοτήσεως.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 69 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει κατ' αρχάς ότι, δυνάμει του άρθρου 11 του εσωτερικού της κανονισμού της 17ης Φεβρουαρίου 1993 (ΕΕ L 230, σ. 15), η Επιτροπή μπορεί να εξουσιοδοτεί ένα ή περισσότερα από τα μέλη της να λαμβάνουν, εξ ονόματός της και υπό την ευθύνη της, σαφώς καθορισμένα διαχειριστικά ή διοικητικά μέτρα, εφόσον τηρείται πλήρως η αρχή της συλλογικής ευθύνης. Πράγματι, η εκχώρηση της εξουσίας υπογραφής, στο πλαίσιο της εσωτερικής λειτουργίας ενός οργάνου, αποτελεί μέτρο σχετικό με την εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών της κοινοτικής διοικήσεως, και τούτο σύμφωνα με το άρθρο 11 του εσωτερικού κανονισμού της 17ης Φεβρουαρίου 1993 (βλ., π.χ., τις αποφάσεις της 14ης Ιουλίου 1972, 48/69, ICI κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 99, της 17ης Οκτωβρίου 1972, 8/72, Cementhandelaren κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 223), οι δε υπάλληλοι της Επιτροπής είναι δυνατόν να εξουσιοδοτούνται, επ' ονόματι και υπό τον έλεγχο του οργάνου αυτού, για τη λήψη διαχειριστικών ή διοικητικών μέτρων.
- 70 Όπως απορρέει από τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 1994, C-137/92 P, Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-2555, σκέψεις 64 και 65, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 1992, T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 και T-104/89, BASF κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-315, σκέψη 59), τα μέτρα που δημιουργούν δικαιώματα και υποχρεώσεις στους πολίτες αποτελούν αποφάσεις που πρέπει να λαμβάνονται από κοινού από τα μέλη της Επιτροπής, ενώ τα μέτρα που περιορίζονται στο να επιβεβαιώνουν τις αποφάσεις αυτές αποτελούν, ως παρεπόμενα μέτρα, διαχειριστικά μέτρα δυνάμει να λαμβάνονται βάσει εξουσιοδοτήσεως (προπαρατεθείσα υπόθεση Akzo Chemie κατά Επιτροπής, σκέψη 38).

- 71 Αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει ο προσφεύγων, η απόφαση με την οποία η Επιτροπή απαιτεί την πληρωμή τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής κατόπιν αποφάσεως του Πρωτοδικείου επικυρώνοντας μερικώς απόφαση περί επιβολής προστίμου μετά σχετικών τόκων πρέπει να θεωρηθεί, καθώς αποτελεί εκτελεστικό μέτρο της αρχικής αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία καθορίστηκε το πρόστιμο και οι τόκοι, ως απλό διοικητικό και διαχειριστικό μέτρο.
- 72 Εξάλλου, ο προσφεύγων δεν παρέσχε κανένα στοιχείο που να επιτρέπει να θεωρηθεί ότι η κοινοτική διοίκηση, εξουσιοδοτώντας την νομική και λογιστική της υπηρεσία να προβεί στην είσπραξη των προστίμων, παρέβη τους σχετικούς εν προκειμένω κανόνες.
- 73 Επομένως, ο αντλούμενος από την έλλειψη αρμοδιότητας των υπογραψάντων τα έγγραφα της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994 λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Τρίτος λόγος ακυρώσεως: παρακώλυση του δικαιώματος ασκήσεως προσφυγής

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 74 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσαύξηση τόκων στην οποία προέβη η Επιτροπή συνιστά εμπόδιο στο δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής κατά το μέτρο που κολάζει έναν επιχειρηματία αποκλειστικώς και μόνον επειδή άσκησε προσφυγή ακυρώσεως, της οποίας όμως το βάσιμο αναγνώρισε σε σημαντικό βαθμό το Πρωτοδικείο και αποτελεί πραγματική κύρωση επί πλέον του προστίμου. Η εν

λόγω επιχείρηση παρατηρεί ότι, κατά το μέτρο που το ύψος των τόκων είναι ανάλογο προς τη διάρκεια της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας, αυτό αποτελεί συμπληρωματική κύρωση, και τούτο μολονότι η διάρκεια αυτή δεν μπορεί να καταλογιστεί στον διάδικο που έκανε χρήση του δικαιώματός του ασκήσεως προσφυγής.

- 75 Στη συνέχεια, ο προσφεύγων αμφισβητεί την άποψη ότι θα μπορούσε να αποφύγει την επιβάρυνση με τόκους πληρώνοντας το πρόστιμο ευθύς ως τούτο θα καθίστατο απαιτητό, εφόσον η άμεση πληρωμή του προστίμου θα του προκαλούσε, λόγω της χωρίς κανένα όφελος ακινητοποιήσεως τριών εκατομμυρίων ECU, οικονομική ζημία την οποία εκτιμά στα 450 000 ECU λόγω του γεγονότος ότι η Επιτροπή αρνείται να αναλαμβάνει το βάρος της καταβολής τόκων για αδικαιολογήτως πληρωθέντα πρόστιμα. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η εξοικονόμηση του κόστους που θα του είχε προκαλέσει η ακινητοποίηση των αδικαιολογήτως αξιωθέντων από την Επιτροπή ποσών αποτελεί το μόνο πλεονέκτημα που αντλούσε από τη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως.
- 76 Ο προσφεύγων προσάπτει στην Επιτροπή το γεγονός ότι συγκρίνει, προκειμένου να δικαιολογήσει τον καθορισμό, όσον αφορά το πρώτο πρόστιμο, μειωμένου επιτοκίου, την επιχείρηση που ασκεί προσφυγή και επιλέγει τη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως με την επιχείρηση που δεν ασκεί προσφυγή και αρνείται να εκπληρώσει την υποχρέωσή της πληρωμής του προστίμου. Το εν λόγω κοινοτικό όργανο θεωρεί μάταιο να συγκρίνει την κατάσταση της επιχειρήσεως της οποίας η προσφυγή, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, γίνεται σε σημαντικό βαθμό δεκτή από το Πρωτοδικείο με την κατάσταση της επιχειρήσεως η οποία αρνείται κακοπίστως να πληρώσει το πρόστιμο χωρίς ωστόσο να το αμφισβητεί μέσω προσφυγής.
- 77 Τέλος, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι στο Πρωτοδικείο εναπόκειται να επιβάλλει ή όχι τόκους λόγω μη έγκαιρης καταβολής όταν ορίζει το πρόστιμο στο πλαίσιο της ασκήσεως της εξουσίας του πλήρους δικαιοδοσίας, ενώ η Επιτροπή δεν δικαιούται να ελαφρύνει τα δυσμενή γι' αυτήν αποτελέσματα των δικαστικών αποφάσεων μέσω συστηματικών ανατιμήσεων των οριζομένων από το Πρωτοδικείο προστίμων.

- 78 Η Επιτροπή υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι η διάκριση πρέπει να γίνεται όχι μεταξύ των επιχειρήσεων που ασκούν προσφυγή και αυτών που δεν ασκούν αλλά μεταξύ των επιχειρήσεων που πληρώνουν το επιβληθέν σ' αυτές πρόστιμο ευθύς ως τούτο καταστεί απαιτητό και αυτών που δεν το πληρώνουν. Πράγματι, στις επιχειρήσεις που επιλέγουν τη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως παρέχεται το ευεργέτημα του καθορισμού επιτοκίου περισσότερο ευνοϊκού έναντι αυτού με το οποίο επιβαρύνονται οι επιχειρήσεις που αρνούνται να πληρώσουν το επιβληθέν πρόστιμο. Σύμφωνα με την Επιτροπή, τα σχετικά με τη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως τραπεζικά έξοδα δεν είναι ικανά να εκμηδενίσουν το πλεονέκτημα αυτό.
- 79 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο Groupement δεν αμφισβήτησε, στο πλαίσιο της προσφυγής του T-39/92, τον «συνιστώντα υπερβολικό κολασμό» χαρακτήρα του επιτοκίου που αυτή εφαρμόζει. Εν πάση περιπτώσει, ο προσφεύγων θα μπορούσε να αποφύγει την καταβολή του επιβληθέντος από την Επιτροπή επιτοκίου δανειζόμενος το ποσό με χαμηλότερο επιτόκιο και πληρώνοντας το πρόστιμο ευθύς ως τούτο θα καθίστατο απαιτητό.
- 80 Η Επιτροπή προσθέτει ότι η υποστηριζόμενη από τον προσφεύγοντα άποψη ότι δικαιούται να εισπράττει τόκους για καθυστέρηση στην πληρωμή μόνο στις περιπτώσεις όπου η σχετική προσφυγή απορρίπτεται στο σύνολό της θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται οι επιχειρήσεις των οποίων η προσφυγή θα γινόταν, έστω και σε ασήμαντο βαθμό, δεκτή σε σχέση με αυτές που θα κατέβαλλαν εκπροθέσμως το πρόστιμό τους, εφόσον οι πρώτες θα απαλλάσσονταν οποιασδήποτε υποχρεώσεως καταβολής τόκων παρά την εκπρόθεσμη πληρωμή μέρους του προστίμου. Εξάλλου, η θέση αυτή στερεί του περιεχομένου της τη θεσπιζόμενη στο άρθρο 185 της Συνθήκης αρχή.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 81 Επιβάλλεται, κατ' αρχάς, να υπομνησθεί ότι η εξουσία που, δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17, διαθέτει η Επιτροπή να επιβάλλει πρόστιμα συνεπάγεται και την εξουσία να απαιτεί τόκους σε περίπτωση μη έγκαιρης πληρωμής του προστίμου.

- 82 Έτσι, παρέχοντας σε μια επιχείρηση που ασκεί προσφυγή κατ' αποφάσεως με την οποία της επιβάλλεται πρόστιμο τη δυνατότητα να απαλλάσσεται της άμεσης πληρωμής του προστίμου παρέχοντας τραπεζική εγγύηση σκοπούσα στη διασφάλιση της πληρωμής του προστίμου και των σχετικών τόκων, η Επιτροπή παρέχει το ευεργέτημα ενός προνομίου μη προκύπτοντος από τις διατάξεις ούτε της Συνθήκης ούτε του κανονισμού 17.
- 83 Επιπλέον, το Πρωτοδικείο επισημαίνει, αφενός, ότι το επιτόκιο που ορίζει η Επιτροπή σε περίπτωση συστάσεως τραπεζικής εγγυήσεως είναι χαμηλότερο εκείνου που απαιτείται σε περίπτωση μη πληρωμής του προστίμου (11,75 %) και, αφετέρου, ότι η κολασθείσα επιχείρηση έχει τη δυνατότητα να πληρώσει το πρόστιμο ευθύς ως τούτο καταστεί απαιτητό αποφεύγοντας έτσι την πληρωμή τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής.
- 84 Ωστόσο, ο προσφεύγων υποστήριξε ότι η επιχείρηση της οποίας το πρόστιμο μειώνεται από τον κοινοτικό δικαστή υφίσταται κύρωση αυστηρότερη από αυτήν που επιβάλλεται στην επιχείρηση που δεν ασκεί προσφυγή ή σ' αυτήν της οποίας η προσφυγή απορρίπτεται.
- 85 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι η επιχείρηση της οποίας η προσφυγή απορρίπτεται επιβαρύνεται με τόκους με μειωμένο επιτόκιο επί ολοκλήρου του ποσού του προστίμου, ενώ η επιχείρηση που δεν ασκεί προσφυγή επιβαρύνεται με τόκους με πλήρες επιτόκιο επί του ίδιου αυτού ποσού. Αντιθέτως, όταν ο κοινοτικός δικαστής μειώνει το ύψος του επιβληθέντος από την Επιτροπή προστίμου κάνοντας εν μέρει δεκτή μια προσφυγή, η επιβάρυνση με τόκους με μειωμένο επιτόκιο της επιχειρήσεως μειώνεται αναλογικώς στο ύψος του κατ' αυτόν τον τρόπο καθορισθέντος προστίμου.
- 86 Εξάλλου, πρέπει να προστεθεί ότι τόσο η μη αλλοίωση της νομικής φύσεως του προστίμου όταν τούτο αναθεωρείται από τον κοινοτικό δικαστή όσο και η

αρχή του μη ανασταλτικού αποτελέσματος των προσφυγών εμποδίζουν την Επιτροπή να απαλλάξει μια επιχείρηση, της οποίας η προσφυγή έχει γίνει εν μέρει δεκτή, από την υποχρέωσή της πληρωμής, ύστερα από την ημερομηνία κατά την οποία θα καταστεί απαιτητό το επιβληθέν από την Επιτροπή πρόστιμο, τόκων επί του ποσού του καθορισθέντος από τον κοινοτικό δικαστή προστίμου, καθώς και να εκμηδενίσει την έκταση των αποτελεσμάτων της συσταθείσας από την κολασθείσα επιχείρηση τραπεζικής εγγυήσεως.

87 Επομένως ο λόγος που αντλείται από το ότι η υποχρέωση πληρωμής τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής επί του ποσού του καθορισθέντος από τον κοινοτικό δικαστή προστίμου συνιστά εμπόδιο στο δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής είναι αβάσιμος.

88 Εξ όλων των ανωτέρω προκύπτει ότι το κύριο αίτημα σχετικά με την ακύρωση των εγγράφων της 7ης Ιουνίου 1994 και της 15ης Ιουλίου 1994 πρέπει να απορριφθεί.

Όσον αφορά το επικουρικό αίτημα σχετικά με τη μέθοδο καταλογισμού των πραγματοποιηθεισών από τον Groupement πληρωμών

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

89 Ο προσφεύγων προσάπτει στην Επιτροπή το ότι καταλόγισε την πληρωμή του προστίμου των 2 000 000 ECU, στην οποία προέβη ο Groupement στις 5 Μαΐου 1994, κατ' αρχάς, έναντι τόκων, και στη συνέχεια, έναντι κεφαλαίου, υποχρεώνοντας τον έτσι να πληρώσει τόκους επί του υπολοίπου του ποσού. Συναφώς, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι ένας τέτοιος τρόπος ενεργείας στερείται παντελώς

νομικής βάσεως κατά το κοινοτικό δίκαιο. Εξάλλου, έστω κι αν γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή επηρεάστηκε από το σχετικό γαλλικό δίκαιο, συγκεκριμένα το άρθρο 1254 του γαλλικού αστικού κώδικα, το εν λόγω κοινοτικό όργανο δεν δικαιούνται να εφαρμόσει επί των προστίμων ένα νομοθέτημα το οποίο διέπει τις ενοχές του αστικού δικαίου. Ο προσφεύγων προσθέτει ότι, όταν ένας οφειλέτης δηλώνει ότι καταβάλλει επί του κεφαλαίου, ο δανειστής, προς τον οποίο γίνεται η δήλωση αυτή, δεν μπορεί πλέον να αμφισβητεί τον καταλογισμό. Το ίδιο συμβαίνει και όταν από οποιαδήποτε πράξη ενός δανειστή προκύπτει ότι αυτός συνήνεσε στο να γίνει ο καταλογισμός επί του κεφαλαίου. Εν προκειμένω, ο Groupement σαφώς εδήλωσε ότι καταβάλλει έναντι του κεφαλαίου, εφόσον, με το έγγραφό του της 5ης Μαΐου 1994, παρατήρησε ότι για το ποσό των 2 000 000 ECU δεν είναι δυνατό να καταβληθούν τόκοι.

90 Τέλος, ο προσφεύγων επισημαίνει ακόμη ότι η Επιτροπή, θεωρώντας την ακολουθηθείσα μέθοδο ως σύμφωνη προς την αρχή της χρηστής οικονομικής διαχείρισης, συγχέει τα διοικητικά και διαχειριστικά της καθήκοντα προς αυτά τα οποία ασκεί ως ρυθμιστική της αγοράς αρχή και τα οποία συνοδεύονται από κατασταλτικές εξουσίες μη δυνάμενες να ασκηθούν σύμφωνα με τις αρχές της οικονομικής διαχείρισης.

91 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η μέθοδος καταλογισμού που εφάρμοσε απορρέει από μια κοινώς αποδεκτή πρακτική της οποίας η αρχή έχει, μεταξύ άλλων, καθιερωθεί από το γαλλικό αστικό δίκαιο. Ούσα, γενικώς, αποδεκτή επί οικονομικής φύσεως θεμάτων, η μέθοδος αυτή δεν έχει ανάγκη άλλης νομικής βάσεως κατά το κοινοτικό δίκαιο. Ο κανόνας αυτός προκύπτει επίσης από τις εσωτερικής φύσεως διατάξεις της Επιτροπής τις σχετικές με την είσπραξη των προστίμων και χρηματικών ποινών, οι οποίες ουδέποτε έχουν αποτελέσει το αντικείμενο οποιασδήποτε αμφισβητήσεως. Εξάλλου, ο προσφεύγων δεν προέβαλε κανένα νομικό ή πρακτικό επιχείρημα ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση, από πλευράς κοινοτικού δικαίου, την εφαρμοσθείσα από την Επιτροπή μέθοδο.

92 Προκειμένου περί του επιχειρήματος του προσφεύγοντος ότι με το έγγραφό του της 5ης Μαΐου 1994 δήλωσε ότι η πληρωμή του αφορούσε το κεφάλαιο, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι κάτι τέτοιο θα μπορούσε να ισχύει μόνο σε περίπτωση όπου ο δανειστής θα συναινούσε να καταλογιστεί η οφειλή πρώτα επί του κεφαλαίου. Εν προκειμένω, ουδέποτε η Επιτροπή συνήνεσε να καταλογιστεί το ποσό των 2 000 000 ECU πρώτα επί του κεφαλαίου.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 93 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, αφενός, ότι οι διάδικοι δεν διαφωνούν ως προς το ότι η εκ μέρους του Groupement πληρωμή, στις 5 Μαΐου 1994, των 2 000 000 ECU καταλογίστηκε, αφενός, στους τόκους, και στη συνέχεια, στο κεφάλαιο και, αφετέρου, ότι αυτή η μέθοδος καταλογισμού των πληρωμών αποτελεί μέθοδο γενικώς αποδεκτή στις εθνικές έννομες τάξεις.
- 94 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η Επιτροπή, η οποία διαθέτει την εξουσία να αξιώνει τόκους σε περίπτωση μη πληρωμής των επιβαλλομένων υπ' αυτής προστίμων, έχει επίσης την εξουσία να αποφασίζει τον καταλογισμό των πραγματοποιηθεισών πληρωμών σε σχέση με τα πρόστιμα αυτά, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζει τους κανόνες ή τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου.
- 95 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι ο προσφεύγων ουδόλως αποδεικνύει ότι η Επιτροπή, στηριζόμενη, προκειμένου να προβεί στον καταλογισμό των πληρωμών, σε κανόνες που είναι κοινώς αποδεκτοί στην πλειονότητα των εθνικών εννόμων τάξεων, παραβίασε κανόνα του κοινοτικού δικαίου ή γενική αρχή δικαίου.
- 96 Αντιθέτως, ο προσφεύγων ισχυρίζεται κατ' ουσίαν ότι η επιχείρηση έχει την ευχέρεια, καταβάλλοντας το κεφάλαιο του προστίμου, να παγιώσει το ποσό των τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής, και τούτο για τον λόγο ότι η απόφαση της Επιτροπής της 25ης Μαρτίου 1992 δεν προβλέπει ότι για μερικές πληρωμές ο καταλογισμός πρέπει να γίνεται πρώτα έναντι των τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι μια τέτοια άποψη θα κατέ-

λιγε, στην πραγματικότητα, στο να στερείται οποιασδήποτε πρακτικής αποτελεσματικότητας η απορρέουσα από το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 εξουσία της Επιτροπής να απαιτεί πληρωμή τόκων λόγω μη έγκαιρης καταβολής. Εφόσον δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι τέτοιο αποτέλεσμα επιδιώχθηκε από τον κοινοτικό νομοθέτη, η άποψη του προσφεύγοντος πρέπει να απορριφθεί.

97 Προκειμένου, τέλος, για το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι η Επιτροπή δέχθηκε η εκ μέρους του πληρωμή των 2 000 000 ECU να αφορά, κατ' αρχάς, το κεφάλαιο και, στη συνέχεια, τους τόκους, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι το επιχείρημα αυτό περιορίζεται σε απλό ισχυρισμό χωρίς να βρίσκει έρεισμα σε κάποιο στοιχείο της δικογραφίας.

98 Επομένως, και το επικουρικό αίτημα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

99 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

100 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι ο προσφεύγων ηττήθηκε και η Επιτροπή υπέβαλε ανάλογο αίτημα, πρέπει αυτός να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Ο προσφεύγων φέρει το σύνολο των δικαστικών εξόδων.**

Lenaerts

Schintgen

García-Valdecasas

Lindh

Azizi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Ιουλίου 1995.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

K. Lenaerts